

Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi

Politika, Program, Yöntem ve Öğretim

Editörler:

Doç. Dr. Emrah BOYLU · Dr. Latif İLTAR

6. Baskı

Editörler: Doç. Dr. Emrah BOYLU - Dr. Latif İLTAR

YABANCI DİL OLARAK TÜRKÇE ÖĞRETİMİ
Politika, Program, Yöntem ve Öğretim

ISBN 978-605-037-025-6

Kitap içeriğinin tüm sorumluluğu yazarlarına aittir.

© 2022, PEGEM AKADEMİ

Bu kitabın basım, yayım ve satış hakları Pegem Akademi Yay. Eğt. Dan. Hizm. Tic. AŞ'ye aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri, kapak tasarımı; mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kayıt ya da başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz ve dağıtılamaz. Bu kitap, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır. Okuyucularımızın bandrolü olmayan kitaplar hakkında yayınevimize bilgi vermesini ve bandrolsüz yayınları satın almamasını diliyoruz.

Pegem Akademi Yayıncılık, 1998 yılından bugüne uluslararası düzeyde düzenli faaliyet yürüten **uluslararası akademik bir yayınevi**dir. Yayımladığı kitaplar; Yükseköğretim Kurulunca tanınan yükseköğretim kurumlarının kataloglarında yer almaktadır. Dünyadaki en büyük çevrimiçi kamu erişim kataloğu olan **WorldCat** ve ayrıca Türkiye'de kurulan **Turcademy.com** tarafından yayınları taranmaktadır, indekslenmektedir. Aynı alanda farklı yazarlara ait 1000'in üzerinde yayını bulunmaktadır. Pegem Akademi Yayınları ile ilgili detaylı bilgilere <http://pegem.net> adresinden ulaşılabilir.

1. Baskı: Aralık 2019, Ankara

6. Baskı: Şubat 2022, Ankara

Yayın-Proje: Zeynep Güler

Dizgi-Grafik Tasarım: Tuğba Kaplan

Kapak Tasarım: Pegem Akademi

Baskı: Sonçağ Yayıncılık Matbaacılık Reklam San Tic. Ltd. Şti.

İstanbul Cad. İstanbul Çarşısı 48/48 İskitler/Ankara

Tel: (0312) 341 36 67

Yayıncı Sertifika No: 51818

Matbaa Sertifika No: 47865

İletişim

Macun Mah. 204. Cad. No: 141/A-33 Yenimahalle/ANKARA

Yayınevi: 0312 430 67 50

Dağıtım: 0312 434 54 24

Hazırlık Kursları: 0312 419 05 60

İnternet: www.pegem.net

E-ileti: pegem@pegem.net

WhatsApp Hattı: 0538 594 92 40

ÖN SÖZ

Bir kavram olarak “Bilim” birbirine benzeyen varlıkların veya kavramların birbirinden ayrılan özellikleri bakımından sınıflandırılması ile başlar. Bilimin konusu olan ve bir sınıflandırmaya dâhil olan her şey, birbiriyle alakalı benzer ve farklı özellikler göz önünde bulundurularak ele alınır. Bilim dalı olarak dil ve edebiyat ele alındığında benzer şekilde alanda yaşanan gelişmeler doğrultusunda Türk dilinin ve Türk edebiyatının kendi içinde farklı bilim dallarına ayrıldığı görülmektedir. Bu bağlamda son yıllarda Türkçe eğitimi alanında yaşanan gelişmelerle birlikte yabancı dil olarak Türkçe öğretimi bilim dalı ortaya çıkmıştır. Bilimsel çalışmaların sınıflandırılması ve konuları bakımından konumlandırılması ilkeleri bağlamında yabancı dil olarak Türkçe öğretimi sorunsalı alanyazında ciddi bir şekilde gündem oluşturmaktadır.

Yabancı dil olarak Türkçe öğrenenlerin sayısının her geçen gün daha da arttığı günümüzde ilgili alanda çalışan akademisyenler olarak görevimiz yabancı dil olarak Türkçe öğretimi alanındaki teori, uygulama ve öğretici yetiştirme açığını kapatmaktır. Bu düşünce doğrultusunda YABANCI DİL OLARAK TÜRKÇE ÖĞRETİMİ Politika, Program, Yöntem ve Öğretim adlı eser Türkçeye gönül verenlerin hizmetine sunulmuştur. Kitap, alan yazında yer alması gerektiği tespit edilen konular ele alınarak on başlık hâlinde sıralanmıştır.

Kısa bir sürede beşinci baskısı gerçekleşen eserin, Türklük Bilimi çalışmalarında ve bilhassa Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi çalışmalarında kullanılacak faydalı bir kaynak olması dileğiyle...

Editörler

Doç. Dr. Emrah BOYLU

ORCID: 0000-0001-9529-7369

Dr. Latif İLTAR

ORCID: 0000-0002-2807-8083

Kasım, 2021

Bölümler ve Yazarları

Editörler: Doç. Dr. Emrah BOYLU - Dr. Latif İLTAR

- 1. Bölüm: Dil Edinimi, Dil Öğrenimi/Öğretimi ve Dil Eğitimi Üzerine Tartışmalar**
Dr. Latif İLTAR
ORCID: 0000-0002-2807-8083
- 2. Bölüm: Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Politikası Nasıl Olmalıdır?**
Dr. Öğr. Üyesi Umut BAŞAR
ORCID: 0000-0001-5571-7103
- 3. Bölüm: Öğrenen İhtiyaçlarının Belirlenmesi ve Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Program Geliştirme**
Doç. Dr. Nurşat BİÇER
ORCID: 0000-0003-3680-7052
- 4. Bölüm: Dil Öğretim Yöntemlerinin Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Kullanımı**
Doç. Dr. Emrah BOYLU
ORCID: 0000-0001-9529-7369
- 5. Bölüm: Yabancı Dil Olarak Türkçenin Öğretiminde Metin Uyarlama**
Dr. Cihat Burak KORKMAZ
ORCID: 0000-0003-4383-3443
- 6. Bölüm: Türkçe Kalıplaşmış Sözlerin (Atasözü, Deyim, İkileme, Kalıp Söz) Öğretimi**
Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Emre ÇELİK
ORCID: 0000-0002-2961-0035
- 7. Bölüm: Teknoloji Tabanlı Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi**
Dr. Önder ÇANGAL
ORCID: 0000-0002-8560-3526
- 8. Bölüm: Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Açısından Sözlükler**
Dr. Burak TÜFEKÇİOĞLU
ORCID: 0000-0002-8933-3850
- 9. Bölüm: Geçici Koruma Altındaki Yabancılara Türkçe Öğretimi**
Öğr. Gör. Bünyamin OĞUZ
ORCID:0000-0002-2523-9363
- 10. Bölüm: Çocuklara Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretimi**
Dr. Semih Alper DÜNDAR
ORCID: 0000-0002-4797-9485

İÇİNDEKİLER

Ön Söz	iii
Bölmeler ve Yazarları.....	v

1. BÖLÜM

DİL EDİNİMİ, DİL ÖĞRENİMİ/ÖĞRETİMİ VE DİL EĞİTİMİ ÜZERİNE TARTIŞMALAR

Giriş.....	1
Dil Edinimi	2
Dil Öğrenimi / Öğretimi	5
Dil Eğitimi.....	7
Ana Dili	9
Ana Dil	11
Yabancı Dil.....	12
İki Dillilik	13
İkinci Dil.....	17
Çok Dillilik.....	18
Yarım Dillilik	20
Sonuç.....	22
Kaynakça.....	25
Öz Geçmiş	27

2. BÖLÜM

YABANCI DİL OLARAK TÜRKÇE ÖĞRETİMİ POLİTİKASI NASIL OLMALIDIR?

Giriş.....	29
Bir Yumuşak Güç Unsuru Olarak Türk Dili	31
Türk Dilinin Jeopolitik Boyutu.....	35
Dil Politikası.....	38
Yabancılara Türkçe Öğretimi Politikası.....	41
Tarihî Süreç.....	41
Kurumlar.....	43
Uygulamalar	44
Yurt İçinde Yabancılara Türkçe Öğretim Politikası	46

Yurt Dışında Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretim Politikası	47
Balkanlar	49
Orta Doğu.....	50
Kafkaslar ve Orta Asya.....	51
Afrika.....	53
Avrupa.....	54
Sonuç ve Öneriler.....	55
Kaynakça.....	59
Öz Geçmiş	61

3. BÖLÜM

ÖĞRENER İHTİYAÇLARININ BELİRLENMESİ VE YABANCI DİL OLARAK TÜRKÇE ÖĞRETİMİNDE PROGRAM GELİŞTİRME

Giriş.....	63
Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Programı	65
Program Geliştirme Modelleri.....	65
Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretiminde Program Geliştirme Çalışmaları.....	67
Diller İçin Avrupa Ortak Başvuru Metni ve Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimindeki Yeri	70
Program Geliştirmenin Planlanması.....	72
Program Geliştirmede Görev Alacak Grupların Belirlenmesi	72
Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde İhtiyaç Analizi	73
Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Programı Geliştirmede Hedef Kitle.....	76
Program Tasarısı Oluşturma.....	77
Programı Geliştirmenin Öğeleri.....	78
Sonuç	82
Kaynakça.....	83
Öz geçmiş	85

4. BÖLÜM

DİL ÖĞRETİM YÖNTEMLERİNİN YABANCI DİL OLARAK TÜRKÇE ÖĞRETİMİNDE KULLANIMI

Giriş.....	87
Dil Bilgisi Çeviri Yöntemi	89
Öğretme ve Öğrenme Süreci.....	90
Öğretmenlere Tavsiyeler	94
Doğrudan Öğretim Yöntemi.....	95
Öğretme ve Öğrenme Süreci.....	96
Öğretmenlere Tavsiyeler	100
İşitsel- Dilsel Yöntem	101
Öğretme ve Öğrenme Süreci.....	102
Öğretmenlere Tavsiyeler	104
Bilişsel Öğrenme Yöntemi.....	105
Öğretme ve Öğrenme Süreci.....	106
Öğretmenlere Tavsiyeler	108
İletişimsel Yöntem	109
Öğretme ve Öğrenme Süreci.....	110
Öğretmenlere Tavsiyeler	113
Doğal Yöntem	114
Öğretme ve Öğrenme Süreci.....	114
Öğretmenlere Tavsiyeler	115
Seçmecî Yöntem	117
Sonuç.....	118
Kaynakça.....	119
Öz Geçmiş	121

5. BÖLÜM

YABANCI DİL OLARAK TÜRKÇENİN ÖĞRETİMİNDE METİN UYARLAMA

Giriş	123
Metin.....	124
Metin Kavramı	124
Metinlerin Oluşturulma Şekline, İşlevine, Türüne ve Çeşidine Göre Sınıflandırılması.....	126
Yabancı Dil Olarak Türkçenin Öğretiminde Metin Uyarlama.....	134

Genişletme.....	137
Sadeleştirme.....	139
Sonuç.....	141
Kaynakça.....	143
Öz Geçmiş	145

6. BÖLÜM TÜRKÇE KALIPLAŞMIŞ SÖZLERİN

(Atasözü, Deyim, İkileme, Kalıp Söz) ÖĞRETİMİ

Giriş.....	147
Söz Varlığı ve Temel Söz Varlığı	147
Kalıplaşmış Sözler	150
Atasözleri ve Özellikleri	150
Deyimler ve Özellikleri	154
İkilemeler ve Özellikleri.....	157
Kalıp Sözler ve Özellikleri	159
Avrupa Ortak Öneriler Çerçevesi (CEFR) Bağlamında Kalıplaşmış Sözlerin Öğretimi.....	163
Sonuç.....	165
Kaynakça.....	166
Öz Geçmiş	167

7. BÖLÜM

TEKNOLOJİ TABANLI YABANCI DİL OLARAK TÜRKÇE ÖĞRETİMİ

Giriş.....	169
İnternet Destekli Öğretim	170
Faydaları.....	173
Sınırlılıkları.....	175
İnteraktif Öğrenme	176
Faydaları.....	179
Sınırlılıkları.....	179
Web 2.0 Araçlarının Dil Öğretiminde Kullanımı	180
Dil Öğretim Süreçlerinde Kullanılabilecek Teknolojik Araçlar ve Uygulamalar	182

Sonuç.....	204
Kaynakça.....	208
Öz Geçmiş	213

8. BÖLÜM

YABANCI DİL OLARAK TÜRKÇE ÖĞRETİMİ AÇISINDAN SÖZLÜKLER

Giriş.....	215
Derlem Dilbilim	215
Genel Derlemler.....	217
Özel Derlemler	218
Yabancı Dil Öğretiminde Sözcük Sıklığı ve Derlem Dilbilim.....	219
Sözlükler	221
Sözlük Türleri	225
Sonuç.....	234
Kaynakça.....	236
Öz Geçmiş	238

9. BÖLÜM

GEÇİCİ KORUMA ALTINDAKİ YABANCILARA TÜRKÇE ÖĞRETİMİ

Giriş.....	239
Yabancıların Hukuki Durumları	240
Bir Koruma Çeşidi Olan ‘Geçici Koruma’ya İlişkin Ülkemizdeki Hukuki Çerçeve.....	243
Dünyada Göçmenlere Dil Öğretimi.....	247
Almanya’da Göçmenlere Dil Öğretimi.....	248
Kanada’da Göçmenlere Dil Öğretimi.....	254
Fransa’da Göçmenlere Dil Öğretimi	255
Geçici Koruma Altındaki Yabancıların Ülkemize Uyumuna Yönelik Yapılan Çalışmalar	256
Suriyeli Çocukların Türk Eğitim Sistemine Entegrasyonunun Desteklenmesi Projesi	256
Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığınca Desteklenen Türkçe Öğretim Projeleri	260

Diğer Kamu Kuruluşları ve Sivil Toplum Örgütleri Tarafından Yürütülen Türkçe Kursları	261
Sonuç.....	262
Kaynakça.....	264
Öz Geçmiş	265

10. BÖLÜM

ÇOCUKLARA TÜRKÇENİN YABANCI DİL OLARAK ÖĞRETİMİ

Giriş.....	267
Erken Yaşta Dil Öğretiminin Avantajları	268
Dünyada Erken Yaşta Yabancı Dil Öğretimi Uygulamaları.....	270
Amerika'da Erken Yaşta Dil Öğretimi	270
Avrupa'da Erken Yaşta Dil Öğretimi	271
Avusturya'da Erken Yaşta Dil Öğretimi.....	272
Çin'de Erken Yaşta Dil Öğretimi	273
Çocukların Türkçe Öğretimini Etkileyen Faktörler	274
Fiziksel ve Sosyal Çevre	274
Hedef Dil Kullanımı	275
Öğretici ve Motivasyonun Rolü	276
Çocuklara Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretiminde Materyal Kullanımı.....	278
Çocuklara Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretiminde Kullanılan Öğretim Setleri/Ders Kitapları	279
Çocuklara Türkçe Öğretiminde Anlatıya Dayalı Metinlerin Kullanımı	282
Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Hikâye Seti (Kültür ve Turizm Bakanlığı)	284
Eğitici Oyunlar ve Şarkıların Kullanımı	284
Sonuç ve Öneriler.....	287
Kaynakça.....	289
Öz Geçmiş	290

1. BÖLÜM

DİL EDİNİMİ, DİL ÖĞRENİMİ/ÖĞRETİMİ VE DİL EĞİTİMİ ÜZERİNE TARTIŞMALAR

Dr. Latif İLTAR

ORCID: 0000-0002-2807-8083

Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi

Giriş

Anlatılmak istenen düşüncelerin alıcı tarafından doğru bir şekilde anlamlandırılabilmesi için düşüncelerin tam ve doğru bir şekilde aktarılması gerekmektedir. Aksi takdirde anlatılmak istenenler amacının dışında farklı anlamlar taşıyabilmektedir. Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi üzerine yapılan çalışmalarda kullanılan terimler ve kavramlar incelendiğinde araştırmacılar arasında bir birlik-teliğin olmadığı, terimlerin ve kavramların gerçek anlamlarının dışında çok farklı anlamlarda kullanılabildiği görülmektedir.

Her bilim dalının kendine özgü terimleri bulunmaktadır. Bu terimlerin anlamlarının bilinmesi ve muhteva ettiği anlamlar çerçevesinde kullanılması bilimin gerekliliklerinden biridir. Bugün dilbilim çalışmaları incelendiğinde özellikle dil edinimi, dil öğrenimi/öğretimi ve dil eğitimi kavramlarında ve bu kavramlarla birlikte kullanılan ana dili, ana dil, yabancı dil, ikinci dil vb. terimlerin kullanımında anlam açısından bir tutarlık görülmemektedir. Dilbilimde görülen bu tutarsızlık yabancı dil olarak Türkçe öğretimi bilim dalı üzerine yapılan çalışmalara da yansımaktadır. Oysa ki bilimin doğru bir şekilde gerçekleştirilebilmesi için terimlerin anlamlarının belirlenmesi ve herkes tarafından kabul edilir olması gerekmektedir.

Tıp biliminde *bronşit*, akciğerlere giden hava yollarının iç yüzündeki yolların tıkanması anlamına gelmektedir. Hekimlerin tamamının bu anlam üzerinde uzlaşması bu hastalığın teşhisinin ve tedavisinin gerçekleştirilmesinde büyük önem taşımaktadır. Eğer bronşit terimi farklı hekimler tarafından muhtelif anlamlarda kullanılacak olursa büyük bir sorunla karşılaşılır. Aynı şekilde dilbilimde veya yabancı dil olarak Türkçe öğretimi bilim dalında kullanılan terimler üzerinde de uzlaşmanın sağlanması bilimin doğru bir şekilde icra edilmesinde ve gelişiminde oldukça önem arz etmektedir.

Dil edinimi, dil öğrenimi/öğretimi ve dil eğitimi kavramları çoğunlukla ana dili, yabancı dil, iki dillilik ve çok dillilik terimleriyle birlikte kullanılmakta ve bu terimlerle sıklıkla karıştırılmaktadır. Karışıklıkların genel olarak yabancı dillerden yapılan tercümelere ve kavramların araştırmacılar tarafından birbirinin yerine de kullanılabilmesinden kaynaklandığı görülmektedir.

Bazı araştırmacılar edinim kavramının sadece ana dili ile birlikte kullanılabilmesini savunurken bazı araştırmacılar edinim kavramının yabancı dil ile birlikte de kullanılabilmesini savunmaktadır. Yine bazı araştırmacılar *ikinci dil* teriminin iki dillilik terimi ile birlikte ele alınması gerektiğini, bu sebeple yabancı dil teriminden farklı bir anlama sahip olduğunu savunurken bazı araştırmacılar ise *ikinci dil* terimini *yabancı dil* terimi yerine de kullanabilmektedir.

Ana dili, yabancı dil, ikinci dil, çok dillilik vb. terimlerin tam olarak ne anlama geldiği ve bu terimlerle birlikte edinim, öğrenim/öğretim ve eğitim kavramlarından hangilerinin kullanımının doğru olduğu konusu yabancı dil olarak Türkçe öğretimi bilim dalında netliğe kavuşturulması gereken en önemli hususlardan biridir. Bununla birlikte iki dillilik, yarım dillilik ve ana dil gibi önemli olduğu ve diğerleriyle sıklıkla karıştırıldığı düşünülen terimlerin de açıklanması gerekmektedir.

1. Dil Edinimi

İnsanoğlu dünyaya geldiği andan itibaren hayatta kalabilmek ve yaşam koşullarını kolaylaştırabilmek için birtakım niteliklere sahip olmak zorundadır. Birey, hayatta kalabilmesini sağlayan ve yaşam koşullarını kolaylaştıran bu niteliklerin bir kısmına dünyaya geldiği anda sahipken bir kısmına ise fiziksel ve zihinsel gelişmelerine paralel olarak sahip olabilmektedir. Birey anne sütünü emmek, suyun üzerinde kalabilmek gibi becerilere doğduğu anda sahipken emeklemek, araba kullanmak gibi becerilere zamanla sahip olabilmektedir. Bireyin fiziksel ve zihinsel gelişmelerine paralel olarak sahip olduğu emekleyebilme ve araba kullanabilme becerileri kendi arasında incelendiğinde birbirinden farklılık gösterdiği müşahede edilmektedir. Emeklemek bireyin bilinçaltında informal bir süreçte gerçekleşirken araba kullanmak bilinçli olarak formal bir süreçte gerçekleşmektedir.

Emeklemek ve araba kullanabilmek becerilerinde olduğu gibi bireyin iletişim kurmak için informal bir süreçte sahip olduğu dil ile iletişim kurmak veya farklı bir amaçla formal bir süreçte sahip olduğu dil arasında da farklılık bulunmaktadır. Bu bakımdan informal ve formal süreçte sahip olunan dili niteleyen kavramların birbirinden ayrılması gerekmektedir. İnfomal süreçte sahip olunan dilin *edinim* kavramıyla nitelendirilmesi daha doğrudur.

Dil edinimi bilinçaltı bir süreç olup dil edincileri dili edindikleri gerçeğinin farkında değildir. Onlar sadece dili iletişim için kullandıkları gerçeğinin farkındadır. Edinilen dilde genellikle dilin kurallarının farkında olunmaz, onun yerine doğruluklar hissedilir. Dil edinimi her ne kadar bilinçli bir süreç olmasa da dilin kurallarının ne olduğu bilinir. Edinim kavramını açıklamanın bir diğer yolu dilin üstü kapalı, informal ya da doğal yoldan öğrenilmesi şeklinde açıklanabilir (Kras-hen, 1987: 10).

Bugün dünya genelinde *edinim* kavramı ile ilgili olarak genel kabul gören yaklaşım, dilin doğuştan geldiği üzerinedir. Bununla birlikte dilin doğuştan geldiği görüşünü kabul etmeyen buna karşı çıkanlar da bulunmaktadır. Dilin doğuştan geldiği yönündeki görüşe karşı çıkanlara Chomsky (2014: 58) şu şekilde cevap vermektedir:

“Dil doğuştan gelen bir şey değildir’ demek benim torunum ile bir kaya ve bir tavşan arasında hiçbir fark yoktur demektir. Bir başka şekilde ifade edecek olursak, bir kayayı, bir tavşanı ve benim torunumu insanların İngilizce konuştuğu bir topluma koyduğumuzda, hepsi İngilizce öğrenecek demektir. Eğer insanlar buna inanıyorlarsa, o halde dilin doğuştan gelmediğine de inanıyorlardır. Yok eğer benim torunum ile bir tavşan ve bir kaya arasında farklılık olduğuna inanıyorlarsa, o zaman dilin doğuştan geldiğine inanıyorlardır. Dolayısıyla dilin doğuştan geldiği varsayımıyla ilgili olarak tartışılabilir bir şey olduğunu iddia eden insanların aklı karışık. O denli karışık ki onların tezlerine cevap vermenin hiçbir yolu yok. Dilin doğuştan gelen bir yeti olduğu konusunda hiçbir şüphe yok.”

Dilin doğuştan geldiği yaklaşımını savunanlara göre insanlar doğuştan *dil edinim cihazı* adı verilen bir aygıtla sahiptir ve bu aygıt bir dile sahip olunabilmesi için neler yapılması gerektiği yönünde insanlara yardımcı olmaktadır. Bazı araştırmacılara göre *dil edinim cihazı* belirli bir yaş diliminden sonra işlevini yitirmekte, bazı araştırmacılara göre ise işlevini ömür boyu sürdürmektedir.

Çocukların beyninin yetişkinlerin aksine dil edinimi için özel olarak düzenlenmiş olduğu görüşünden hareketle dil ediniminde çocukların yetişkinlere göre daha iyi olduğu düşünülmektedir. Bu görüş *kritik dönem hipotezi* ile açıklanmaktadır (Bialystok & Hakuta, 1999: 176).

Bugün insanlar üzerinde beyinle ilgili doğrudan biyolojik deneylerin yapılamaması yabancı dil ediniminin belirli bir dönemde sekteye uğradığı ile ilgili olarak doğrudan kanıtlara ulaşılmasını engellemektedir. Ancak hayvanlar üzerinde yapılan farklı deneyler bütün biyolojik özelliklerin harekete geçirilmesi gereken bir döneminin olduğunu ve bu dönem geçtiğinde harekete geçirme yetisinin düştüğünü veya ortadan kalktığını göstermektedir. Dolaylı olarak yapılan çalışmalar yabancı dil ediniminin önce altı, yedi ya da sekiz yaşlarında sonra da ergenlik